

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Rapportage Luchtkwaliteit 2026

Geachte Statenleden,

Bij deze bieden wij u de rapportage luchtkwaliteit 2026 aan over de luchtkwaliteit in Zuid-Holland in 2024. Deze rapportage is gebaseerd op de landelijke monitoringgegevens van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) over 2024 en op meetgegevens over dezelfde periode van het RIVM en DCMR Milieudienst Rijnmond.

Het rapport van het RIVM is op 16 december 2025 aangeboden aan de Tweede Kamer, waarmee de data beschikbaar zijn gekomen voor deze voortgangsrapportage. Deze rapportage luchtkwaliteit 2026 is gericht op luchtverontreinigende stoffen die de gezondheid nadelig beïnvloeden, zoals NO_x, en fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}). Effecten van deze stoffen op de natuur wordt buiten beschouwing gelaten, al draagt een verlaging van de uitstoot van stikstofdioxide wel bij aan een vermindering van stikstofdepositie. Deze gegevens laten zien dat de luchtkwaliteit in Zuid-Holland in 2024 voldeed aan de huidige geldende wettelijke grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof.

In de laatste jaren bent u jaarlijks geïnformeerd over de luchtkwaliteit zoals dit was afgesproken aan het begin van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) in 2009. Dit programma is inmiddels met de inwerkingtreding van de Omgevingswet afgerond. Gedeputeerde Staten kozen ervoor ook onder het Schone Lucht Akkoord (SLA) Provinciale Staten actief te informeren met rapportages luchtkwaliteit. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het weer verplicht om een monitor op te stellen.

Op 17 december 2019 hebben Gedeputeerde Staten besloten om het nationale Schone Lucht Akkoord te ondertekenen (PZH-2019- 719537368). Inmiddels zijn meer dan 130 partijen aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord, waaronder alle provincies. De ambitie van het Schone Lucht Akkoord, sluit nauw aan bij de provinciale ambitie om in 2030, de in 2019 geldende World Health Organisation (WHO)-advieswaarden voor de luchtkwaliteit te bereiken.

De rapportage luchtkwaliteit 2026 bevat gegevens uit de nationale monitoring van 2024 en een vooruitblik naar 2030. Voor de monitoring leveren wegbeheerders jaarlijks verkeersgegevens aan. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) berekent hieruit de luchtkwaliteit in Zuid-Holland. Deze resultaten zijn in de rapportage verwerkt tot kaarten. Verder vindt u in de rapportage een samenvatting van de luchtkwaliteitsmetingen uit 2024 van DCMR Milieudienst Rijnmond en het RIVM, en de trend van de laatste jaren. Uit deze gegevens blijkt dat de luchtkwaliteit geleidelijk aan verbetert. Voor fijn stof en stikstofoxiden zijn er geen overschrijdingen van de huidige wettelijke grenswaarden.

Omdat de provincie de gezondheid van haar burgers verder wil verbeteren, is de ambitie vastgesteld om in 2030 de in 2019 geldende WHO-advieswaarden te behalen op basis van samenwerking met andere partijen. Volgens bestaand onderzoek zijn stikstofoxiden, fijn stof en ozon bepalend voor het overgrote deel van de gezondheidsschade als gevolg van de luchtkwaliteit.

Voortgangsrapportage SLA

Naast de monitorgegevens van luchtkwaliteit worden in deze rapportage de maatregelen genoemd die de provincie zelf neemt om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit zijn de maatregelen die we hebben ingediend bij het Rijk voor het Schone Lucht Akkoord. Veel van deze maatregelen zijn al lopend beleid dat we in de komende jaren zullen voortzetten. Het beleid richt zich op uiteenlopende onderwerpen, zoals duurzame scheepvaart, mobiliteit (zoals inzet van zero-emissie bussen), emissieverlaging bij inrichtingen, participatie en ondersteuning aan gemeenten. De provincie heeft hiermee de grens bereikt van de mogelijkheden die binnen haar invloedssfeer liggen om de luchtkwaliteit in Zuid-Holland te verbeteren. Daarnaast zien we in het gemeentelijk domein maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit. Een overzicht van de maatregelen die de provincie uitvoert die bijdragen aan verbetering van de luchtkwaliteit zijn terug te vinden in hoofdstuk 7 van bijgevoegde Rapportage Luchtkwaliteit 2026.

De provincie faciliteert in de uitvoering van gemeentelijke maatregelen door met de omgevingsdiensten de samenwerking tussen gemeenten in hun regio te ondersteunen. De meeste winst valt te behalen in maatregelen op landelijk en internationaal niveau. De provincie voert hiertoe gesprekken met het Rijk en lobbyt via Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) bij de EU voor het nemen van effectieve maatregelen.

Nieuwe Europese Richtlijn

De Europese Raad nam op 14 oktober 2024 de nieuwe Europese richtlijn voor luchtkwaliteit formeel aan. Vanaf 2030 gaan er strengere eisen gelden voor fijnstof en stikstofdioxide. Volgens de huidige prognose wordt in 2030 nog niet overal aan de dan geldende grenswaarden voor luchtkwaliteit voldaan.

De provincie spreekt in IPO verband met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om een samenwerking op te zetten om in 2030 aan de nieuwe grenswaarden te voldoen.

Zodra meer duidelijkheid is voor welke samenwerkingsvorm gekozen is en welke maatregelen genomen worden, zullen wij u nader informeren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

- Rapportage Luchtkwaliteit 2026